

Megjelenik hetenként kétszer szerdán és szombaton
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaújhely
Széchenyi-tér 9. sz.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP

Előfizetési ár:
Negyedévre . . . 3000 K.
Egy évre . . . 12000 K.
Hirdetések:
négyzetcentiméterenként.
Nyilttér
soronként 500 K.

Telefon:
(szerkesztőség)
63. szám.

FŐSZERKESZTŐ:
Báró MAILLOT NÁNDOR

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. MIZSÁK JÓZSEF

Telefon:
(kiadóhivatal)
63. szám.

Érdemkereszt és érdemérem

A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére két kitüntetést alapított, amelynek részletei a hírlapok útján a nyilvánosság előtt már ismeretesek. Érdemek elismerése, nemcsak a diplomáciai életben, de polgári vonatkozásokban is európai szokás, mely alól mi magyarok sem vonhatjuk ki magunkat.

Mégis akadtak hangok, amelyek ez ellen az állami életben oly igen szükségszerű követelmény ellen szót emeltek s olyan argumentumokat helyeztek felhozni, amelyek nem állanak meg. Ezek kétségbe vonják a kormányzónak a jogát, hogy törvényes feljogosítása volna ilyen érdemrendnek alapítására. Nem gondolják azt azonban meg, hogy mielőtt ez a terv megvalósítás elé került volna, alapos kutatás s minden oldalról való bírálat és mérlegelés előzte meg, hogy a tervet alkotmányos bázisra építsék.

Az 1920. évi első törvénycikk 13. §-a kimondja ugyanis, hogy a kormányzót a királyi hatalomban foglalt jogok alkotmányos gyakorlása megilleti. Ezek közül a jogszabályok közül csakis a nemesség adományozását zárja ki a törvény, nem teszi ezt azonban a rendjelekre vonatkozólag.

A kormányznak mielőtt ezeknek az új rendjeleknek az alapítására a kormányzó előtt javaslatot tett volna, az volt a szándéka, hogy felkutatja a magyar történelem folyamán már használatos, de feledésbe ment rendjeleket, ezeket eleveníti fel. Ez a szándéka azonban, tekintve ennek a kutatásnak a hosszadalmasságát, elmaradt s így határozta el a kormány, hogy új rendjeleket alapít.

Erre az elhatározásra azért volt szükség, mert a külföldi államok, még az ujonnan alakult köztársasági államformával bírók is alapítanak, adományoznak rendjeleket. Egyedül Magyarország volt az az állam, amelyik a rendjelek adományozását mellőzte. Az állam érdekeinek tett hasznos szolgálatokat Magyarország ez idő szerint másként jutalmazni nem tudja, minthogy rendjellel tünteti ki azokat a személyeket, akik a közszolgálat terén az egyéni érdekek mellőzésével a hazának az ügyét is különösként a szívükön viselik.

Egyebekben, a most alapított rendjelek, bármennyire a legmagasabb kitüntetések is, az államnak anyagi megterhelésével nem járnak s a kitüntetett személyek a rendjellel semmiféle kiváltságban, vagy más irányú adományozásokban nem részesülnek.

Az érdemrendek anyaga sem a legnemesebb, a legdrágább fém-ből készült, hanem ezüstből és bronzból.

Valóban érthetetlen még az a halk ellenkezés is, ami elhangzott, amikor mindentől eltekintve, még az a helyzet is fennáll, hogy olyan esetekben, amikor az amugy is erősen magunkra hagyatottságunkban külföldről valaki nemes érzéseitől indítva pártunkra áll s cselekszik hazánk jobb sorsa érdekében, mi még arra sem volnánk képesek, hogy államfőnk a

nemzet tisztelete és nagybecsülése jeléül érdemjellel tüntesse ki.

Ez az érdemjutalmazás nem azonos, még a legrosszabb hiszeműek szemében sem, azokkal a jutalmazásokkal, amelyek gyakran akkor történtek meg a múltban, amikor valaki éppen ellenkezőleg cselekedett, aminthogy a nemzet érdeke kívánta. A kormányzó által alapított érdemkeresztet és érdeméremet büszke önérettel viselheti minden arra érdemes magyar ember s minden külföldi, akit annak viselésével a kormányzó kitüntet.

József királyi herceg Tokaj-Hegyaljai szőlőbirtokos

Megvásárolta Széchenyi Wolkenstein Ernő gróf királyhegyi 14 holdas szőlőjét.

Bússzomorú őszi hideg verőfény simogatja végig az elizott hajnali der nyoman a zombori Királyhegy tarlott bokrait s a bő szüretet ontott tőkék téli álmra készülnek, új erőgyűjtésre a pincébe süntett őszi aratás után.

Az enyészet csöndes munkája utolsó nyomait takargatja a vig szüretnek s a meztelen szőlőágak búsan hajlanak a szélhajtotta utolsó dísz után. Az avarborított hegyoldalon mégis mintha élet támadna most, mintha árnyalakok kelnének, szállnának a nedves homályos utakon egymáshoz, elmondani, hogy gazdát cserélt s mire új termést hoz a Rákóczi híres szőlője, magyar királyi her-

cegnek önt mézet tokaj borába a gerezdérlelő hegyaljai napsugár.

Az egész Tokaj-Hegyalja közönségét, szőlőbirtokosait a legörvendetesebben lepheti meg az a hír, hogy József királyi herceg megvásárolta gróf Széchenyi Wolkenstein Ernőtől a mezőzombori Királyhegyen fekvő 14 holdas szőlőt s ezzel belépett a hegyaljai szőlőbirtokosok sorába.

A kir. herceg által vásárolt szőlő eredetileg II. Rákóczi Ferenc fejedelemé volt, aki testvérének Aspermont Egonné Rákóczi Juliannának ajándékozta a szerencsi járásban fekvő összes földbirtokaival együtt.

A proletárdiktatura Zemplén vármegyében

Irta: Dr. Kossuth János

(3)

I.

Bevetés:

A történelmi anyag egybefoglalásának vázlatos ösmertetése.

Ha véres csatákban aratnak rajtunk diadalt ellenségeink — a dicsőséges bukás erkölcsi tőkéje maradt volna meg. És ha valahol, a hősök sirja fölött van helye ama biztató keresztény jelmondatnak: „feltámadunk.“ Gyászos és dicsőséges történelmünkben nem egy temető igazolta be azt, hogy a holtak megelevenednek. De a „nem akarok több katonát látni“, a rothadt pacifizmus emez üvöltése arcába fogja kergetni a vért minden magyar embernek a földön még akkor is, ha — amint hiszünk és reméljük — a gyalázatos csorba ki létszen köszörülve s a történelmi igazságszolgáltatás vas logikája igazainkhoz juttat.

I-ső Ferencz József király 85-ik évében volt a háboru kitörésekor. A természet örök rendje szerint s az előző évben kiállott súlyos betegség után a szerajevói gyilkossággal kezdődött világégés idegrázó hatása alatt, halálát a legközelebbi jövőben lehetett várni. Számítottak is reá az ellenségek, akik tudták értékelni a haláleset hatását. I-ső Ferencz József, aki közel 50 éven át viselte Európa egyik legrégebbi s legendásabb koronáját, osztatlan tekintélynek örvendett nemcsak két birodalomban, de azok határain kívül is. Uralkodó erényei egynemelyiket s azok között a tekintélytartást a tökéletességig fokozta. Háza szerencsétlen hagyományai a kiállott csapások rettenetes leckéi hatása alatt jóformán elenyésztek s helyt adtak a bölcs megértésnek. Szilágyi Dezsőnek a millenniumi ünnep alkalmából elmondott — márványba vésett szavai történelmi fontosságú dokumentálása volt annak, hogy nemzet

és király az egymást megértés útjára tértek.

A kiszámíthatlan következményű epocha komorsága minden gondolkodó embert meggyőzött, vagy meggyőzhetett arról, hogy sorsdöntő események várhatók. Hogy Európa térképe egyes államok eltorzításáig menő változás előtt áll, amely kivéve a Balkánt, a XVIII-ik század második fele óta ösmertetlen volt világrészünkön.

A magyar nemzet sorsa egybeforrad a dinasztiaéval. Ausztriának az olasz-francia és a porosz-olasz háborui nem érdekelték bennünket, sőt azok elvesztése javunkra válhatott, aminthogy javunkra is vállott. 1914-ben csak a butaságig fokozódott optimizmus volt képes elhinni, hogy a háboru elvesztése nem fogja Magyarországot halálra sebezni. A tisztánlátást az életöszön is szolgálta. A lelkes felbuzdulás általános volt Magyarországon. Dalba foglalta a nép a király nevét. Egyebek kö-

zött egy olyan dalba is, amely akkor harsant fel rónáinkon, amikor a nemzet lelke szinte megittasult a minden becsvágyak legnemesebbikétől: a szabadság és függetlenség vágyától s amely dal megelevenítette a röget. Bánatosan érdekes, hogy I-ső Ferencz József uralkodásának kezdetén és végén ugyanaz a melódia tüzelte a lelkeket.

A király halála nagy csapás volt a központi hatalmakra. Az uralkodó személyében beállott változás békében rendszerint nem jár mélyebbre ható következményekkel. Am háboruban, amikor az állam minden idege és izma a szakadásig feszült, az uralkodó halála zavart okoz, amely ha csak mulólagos is, hátrányos helyzetbe juttatja az uralkodóját vesztett felet. Tudjuk, hogy egyes uralkodók halálát annak idején, amíg lehetett, a táborok előtt titokban tartották, félve a hirnek a fegyelem és harci energia csökkenésére való hatásától. (Folyt. köv.)

Egyes szám ára 200 K.

A zombori Királyhegyen fekvő szőlő eredetileg 40 k. hold területű volt s a legszebb fekvésű és legjobb talaju szőlője a Tokaj-Hegyaljának. Az Aspermont hercegi család kihaltja után női ágon a Wolkenstein, Erdődy és Almássy grófi családokra szállott át a szőlőbirtok. Az Almássy rész később vétel útján a Harkányi bárók, az Erdődy rész a Selbstherr boroszlói kereskedő cég a Wolkenstein rész a Gróf Széchényi Ernő és Illésházy Endre tulajdonába ment át. A Gróf Széchényi Ernő részt vette meg most József kir. herceg, azt a szőlőt, amely eddigi tulajdonosa okszerű gazdálkodása nyomán egyike a Hegyalja legjobban és legszebben kezelt szőlőinek.

Nem kíván közelebbi megvilágítást, milyen jelentőséggel bír az a Tokaj-Hegyaljára, hogy József királyi herceg birtokosává vált egyik történelmi jelentőségű földdarabjának s bizonyára közel járunk a valósághoz azon feltevésünkkel, hogy ennek a jelentőségnek értékét a régi tulajdonos, Széchényi Wolkenstein Ernő gróf, méltányolta legmegértőbben.

Azt a kapcsolatot, azt a mély hódolatot és meleg rokonszenvet, mely a történelmi Zemplénvármegye közönségének lelkét a nagy József nádor unokájával, a világháború legendás hőisével, a magyar katonai rajongásig megszeretett bálványával, nemzeti sorstragédiánk mindenkor osztályosával szemben eltölti, — csak mélyíteni és csak bensőségebbé fogja tenni a nagy fejedelem magasztos emlékét őriző földdarab, amelyet most annak osztott ki a Gondviselés, aki mint mi, épen úgy álmodik a jobb magyar világról, ahol a magyarok megint bőségben élnek, s újból büszkék és elégedettek.

Nem lesz hatástalan a Tokaj-Hegyalja jelenlegi nehéz helyzete az, hogy József kir. herceg birtokosává vált egy darabjának, hiszen bizonyára ismeri már azt a nehéz küzdelmet, amelyet a Hegyalja birtokosai folytatnak az egyik legszámottevőbb nemzeti vagyon megmentése s a régi tradíciókhoz méltó felvirágoztatása érdekében. Ismeretes az ő sokirányú érdeklődése, hogy minden kötelességből részt kér magának s kétségtelen, hogy a magyar humusz iránti szeretete nagy ígéretet jelent a Tokajhegyaljának.

Zemplénvármegye közönsége, a Tokaj Hegyalja szőlőbirtokosai osztatlan örömmel, kitaruló magyar lélekkel, hódolattal köszöntik az új zempléni birtokost az újrapépülő magyar jövő zálogosát, nemzeti létünk erős támaszát s nemzeti törekvéseink mindig hű pártfogóját.

— **Kinevezés.** Somogyi Gyulának nyugdíjazásával üresedésbe jött a vármegyénél egy irodaigazgatói állás. *Thuránszky* László főispán a megüresedett állásra *Hutter* Kálmán főtiszt, tiszteletbeli irodaigazgatót nevezte ki. A kinevezéssel a vármegye egyik szorgalmas és derék tisztviselője jutott megérdemelt előléptetéshez.

Rendkívüli törvényhatósági közgyűlés.

Sátoraljujhely, 1923. nov. 19.

Hétfő délelőtti rendkívüli közgyűlést tartott Zemplén vármegye törvényhatósági bizottsága. A közgyűlést délelőtti 11 órakor nyitotta meg *Thuránszky* László főispán s a napirend előtt hazafias melegséggel emlékezett meg *József főhercegasszony* házasságának harminc éves évfordulójáról. Reámutatott azokra a gazdag vonatkozásokra, melyek a nemzet szeretetétől és megbecsülésétől övezett főhercegi párt olyannyira közel hozták a nemzet szívéhez s javasolta, hogy a tvhatósági bizottság őket ez alkalomból ragaszkodásának kifejezésével üdvözölje. A törvényhatósági bizottság az indítványt egyhangú lelkesedéssel elfogadta.

Áttérve a napirendre, a közgyűlés a megállapított körzetek szerint megválasztotta a kereseti adó másodfoku megállapítására hivatott adófelsőfokú bizottságok 4—4 rendes és 4—4 póttagját s megállapította a vármegye háztartásánál a fedezetlen kiadásokra szükséges pótdó-kulesot.

Az árvaszék javaslatához képest intézkedett a törvényhatósági bizottság a gyámpénztár pénzkészleteinek hetipénz alakjában való elhelyezésére vonatkozólag. A készleteket 1924. évi május 31-ig 1°/o-os hetipénz kamattal mellett helyezik el aránylagos felosztás mellett az ujhelyi pénztárakban. A vidéki intézeteknél a technikai-számviteli nehézségek miatt kellett mellőzni a kihelyezést.

Majd megtette a közgyűlés a létszámcsoökkentéssel kapcsolatos belügyminiszeri rendelet s alispáni javaslat alapján a szükséges intézkedéseket s megállapította a szabályszerű elbánnás alá vont tisztviselők és alkalmazottak nyugdíját és végkielégítését. Lapunkban már közöltük a végelbánnás alá vont tisztviselők és alkalmazottak névsorát, a törvényhatósági bizottság most, a törvényszerinti aktus végrehajtása alkalmából, a végelbánnás alá vont tisztviselőknek és alkalmazottaknak köszönetét és elismerését nyilvánította.

Nagyobb vitát provokált a sátoraljujhelyi közművek villanyelőlég ügye. A városi képviselőtestület tudvalevően megszavazta a szén beszerzésére igényelt biztosíték összegeket; ezt a határozatot azonban *Schweiger* Márkus, *Brach* Henrik és társaik megfellebbezték. *Tátray* Dezső t. főügyész előadói javaslatában helyt kíván adni a felelősöknek, a

közgyűlés azonban vele szemben *Dókus* Ernő bizottsági tag indítványát fogadta el és elutasította a felelősöket. Erős készültséggel támogatta a városi képviselőtestület határozatának érvényét *Malártsik* György dr. városi főügyész s nem tévesztette el hatását *Orbán* Kálmán polgármester felszólalása sem, aki különösképpen azt huzta alá, hogy a határozat hatálytalansága esetén a város közönsége elkerülhetetlen világitási mizériáknak megy elébe.

Jóváhagyta végül a közgyűlés a városi lisztakciókhoz szükséges 20 millió kölcsön felvételére vonatkozó városi képviselőtestületi határozatot s jóváhagyta Tokaj község és a *Kronberger*-féle ipari telep r. i. közötti faterlep létesítésére vonatkozólag kötött szerződéseket.

Fejes István emlékezete a Kazinczy-Körben.

A Zemplénvármegyei Kazinczy-Kör december 1-én, szombaton d. u. 5 órai kezdettel, a 10 évvel ezelőtt elhunyt költő-püspök: *Fejes István* emléke előtt fog hódolni. Az ünnepély műsorának kiemelkedő pontjai lesznek a sárospataki főiskola énekkarának szereplése, *Novák* Sándor főiskolai tanár ünnepi beszéde, dr. *Gulyás* József alkalmi ódája s a költő-püspök hazafias s vallásos tárgyú költeményeinek szavalata. A Kazinczy-Kör vezetősége méltán hiszi és reméli, hogy a vármegye háza nagyterme színültig meg fog telni azon férfiu emlékünnepelel, aki egész életében a békés egyetértésnek volt lánglelkű apostola.

Jegyek *Kádár* Gyula ur gyógytárában válthatók 2000 koronáért.

H I R E K.

— **Kormányzói látogatás a diósgyőri háromban.** *Horthy* Miklós őltöméltsága, Magyarország kormányzója e hét végén a diósgyőri vasgyárba érkezik, hogy megtekintse a csonkaország legnagyobb gyárainak egyikét. A gyárönökség erősen készül, hogy minél méltóbb fogadtatásban részesítse a kormányzót.

— **Személyi hír.** *Thuránszky* László főispán, a vármegye és a város fontos érdekeivel összefüggő ügyekben folytatandó tárgyalások céljából, kedden délután a fővárosba utazott. *Bernáth* Aladár alispán már hétfő óta Budapesten tartózkodik.

— **Küldöttség a főispánnál.** Vasárnap délelőtti az ujhelyi építésszek és iparosok küldöttségben jelentek meg *Thuránszky* László főispán előtt, kérve, járjon közbe az illetékes miniszteriumban, hogy az Ujhelyben építendő kislakások építési munkálatait ujhelyi épi-

tészeknek, a versenytárgyalásra ajánlatot benyújtó *Lenhart* Imre építésznek adja ki a miniszterium. Hivatkoztak az itteni munkanélküliségre s arra, hogy amennyiben az olcsóbb ajánlatot benyújtó fővárosi pályázók biztatnának meg a kivittel, az ujhelyi iparosok nem kapnak részt a munkálatokból. A főispán hangsúlyozta, hogy amint tisztában van az ujhelyi iparosság mindig kifogástalan hazafias magatartásával, úgy tisztában van az iparosság mostani nehéz helyzetével s különösen az építő s az ezzel összefüggő iparok pangásával. A többi szempontokon kívül éppen ennek a munkanélküliségnek enyhítése érdekében támogatja a Vörös Ökör telken tervbe vett építkezést minden befolyásával s rajta lesz, hogy a kislakások építésénél is figyelembe vétnessenek az ujhelyi iparosság méltánylandó érdekei.

— **December huszadikán kezdődik a színházi szezon.** *Heltai* Hugó színházgázgató szerkesztőségünkhöz írt levelében jelzi, hogy december 20-án kezd az ujhelyi színházi szezon s titkára rövidesen Ujhelybe érkezik.

— **Pótbejárás a kisvasutnál.** A kereskedelemügyi miniszter közgazgatói pótbejárást rendelt el az épülő kisvasutnál. A bejárást nov. 30-án fogatosítják.

— **Apagyilkosság.** Pátróha községet szörnyű gyilkosság iartja izgatásban. Három évvel ezelőtt a falu egyik tehető gazdája id. *Szirmai* József fölakasztotta magát a háza padlásán s mint öngyilkost temették el. Most három év után kiderült, hogy a szerencsétlen gazdaembert *Béla* és *András* fia — ez utóbbi 16 éves — tették el láb alul. Egy este sötétjében köteleket dobtak a nyakába, megfojtották s felkötötték a padlás szarufájára. A gyilkosságról tudomása volt a meggyilkolt feleségének és testvéreinek. Egy család perpatvar alkalmával történt elszólás vezette nyomra a csendőrséget s most a legszörnyűbb büntudat súlyától gyötörtlen várják a megtorlást a bestiális gyilkosok.

— **Meghalt az utcán.** *Orehovszki* János 65 éves gazdálkodó tegnap összeesett az utcán és meghalt. A hatósági orvos szívszéllhűdést konstataált.

— **Ujabb csempészt fogott** *Mlsky* Árpád detektív *Jakobovics* Sámuel bodrogkereszturi lakos szeméiyében, aki 65 kgr. pamutárut csempésztett át a *Ronyván* túlról *Kálmánovics* Lajos fiakkercs kocsiján. A rosszul sikerült ügyletért 1.500.000 kor. bírsággal vezekelt *Jakobovics*.

— **A Krieger-féle Reparatör** évtizedek óta kipróbált legjobb szer köszvény, csusz, rheuma, szúrás, szaggatás, esontfájdalmak enyhítésére. Kapható a gyógyszerárakban. Egyedüli készítő: **KRIEGER**-gyógyszertár, Budapest, *Cálmán-tér*. Póstaí szerktüldés naponta.

Zongora hangolás. Wert heimer Károly zongorakészítő, hangoló (reinstimmer) Budapestről Ujhelybe érkezett. Hangol, javít, tisztít, lelkiismeretesen és szakszerűen. Előjegyzéseket elfogad Hlavathy tőzsde, Kazinczy-u.

A Pesti Napló új regénye. Pár nap múlva véget ér a *Pesti Napló* regényrovatában Jack London híres alaszka regénye: *A Farkas fia*. A *Pesti Napló* népszerű regényrovata azonnal új érdekes regényt kezd, melynek címe: *A Mindenhatóság könyve*, szerzője Edgar Wallace angol író. Ez a világszerte feltűnést keltett regény egy orosz nagyhercegnő menekülését mondja el az orosz bolsevizmus kitörése idejében, a horzalmak világából, izgalmas fantasztikus élmények közepette. A regényt művészi fordításban közli a *Pesti Napló*.

A Magyar Lányok a legkedveltebb magyar leányújság új száma a két regényfolytatáson kívül elbeszéléseket, tudományos cikkeket és verseket közöl. Előfizetési ára negyedévre 3000 kor. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal Budapest, VI. Andrássy-ut 16.

BÉRBEADÓ a város belterületén 1000 hektóliter befogadó képességű jó karban levő borospince. Felvilágosítást ad Hutter Kálmán vármegyei írodagazgató.

Ruhákat kifogástalanul tisztít, minden színre fest Rakovszky, Berecsnyi-utca 5. sz. BÉRLŐ: Sárkány.

S P O R T.

A Sac. futballélváró ülését tartotta a múlt héten, melynek legjelentősebb eseménye volt, hogy futballintézőnek Pesti Gézát választották meg, kinek hozzáértésétől és agilitásától nagy eredményeket vár a Klub vezetősége. Az elmúlt évadban az első csapat 33 mérkőzésből 25-öt nyert a 4 eldöntetlen és 4 vesztes meccsel szemben. Rácz Viktor 150,000 s a Magyar Áll. Hitelbank 100,000 koronát adományoztak klubcélokra. Buzgó és lelkiismeretes tevékenységükért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak Szabó Pál pénztárnoknak és Tiszay csapatkapitánynak. A futball szakosztály a játékosok tisztelére szombat este 9 órakor társas összejövetelt rendez a Színház étteremben, melyen a klub tagjait és barátait is szívesen látja a vezetőség.

Kovács Balázs Saujhely

Elvállal mindennemű

férfi és női kalapok átalakítását, javítását és tisztítását.

Rákóczi-utca 43. (Diánával szemben.) a legrovidebb idő alatt.

Raktáron mindenféle férfi gyapjúkalapok minden színben. Pontos kiszolgálás. Jutányos árak.

ZEMPLÉNI GAZDA

A Zemplénavarmegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye

Szerkesztő:

ILLÉSHÁZY ENDRE

A Zemplén várn. Gazd. Egyesület ügy. titkára

Kérelem a jegyző urakhoz.

Felkéretnek a jegyző urak, hogy a Zempléni Gazda mai számában közölt jegyzőkönyv 1. és 2. pontja alatti határozatokat megfelelőleg végrehajtsanak szíveskedjenek.

Gazdasági Egyesület elnöksége

A Zemplénavarmegyei Gazdasági Egyesület Szőlészeti és Borászati Osztályának Sátoraljaujhelyben, 1923. év november hó 23-án tartott ülésében felvett Jegyzőkönyv.

Thuránszky László osztályelnök elnöklése alatt jelen voltak: Hegedűs Sándor kerületi szőlészeti és borászati főfelügyelő, Miller Ede, Kalmár János, Tassonyi József, Andrassy János, Halász Pál, Haáz Bertalan, Krausz János, Moskovits Miksa, Roth Aladár, dr. Grosz Dezső, Schönfeld Henrik, Homoki György, Fuchs Jenő, Fuchs Béla, Gecsey Jenő, Grünbaum Simon, Laczkó István, Bekény Arthur, Szily Zoltán, vitéz Bárczy Miklós a szőlészeti osztály tagjai, a jegyzőkönyvet Illésházy Endre gazdasági egyesületi titkár vezette.

Elnök üdvözlö az osztály tagjait, a gyűlést megnyitja s felkéri az osztályelődöt a napirendre tűzött tárgyak ismertetésére s az előadói javaslatok betérjesztésére.

1. Olvastatott Miller Ede mádi szőlőbirtokos indítványa a kismértékbeni elárúsítási engedélyek könnyebb megszerzése tárgyában.

Előadó ismerteti az ügyet, előadja, hogy ebben a tárgyban a pénzügyigazgatóság illetékes osztályával, illetve az osztály vezetőjével Zboray Károly helyettes pénzügyigazgatóval tárgyalt s tőle azon ígéretet nyerte, hogy amennyiben bortermelők kismértékbeni elárúsítási engedélyért folyamodnak, a pénzügyigazgatóság kérvényüket soronkívül, a legsürgősebben fogja elintézni. Előterjeszti az előadói javaslatot, melynek az elfogadásával az osztály a következő határozatot hozta:

365/1923. Sz. O. A Zemplénavarmegyei Gazdasági Egyesület értesíti a Tokaj-Hegyalja azon birtokosait, kik borait kismértékben elárúsítani óhajtják, illetve az ehhez szükséges engedélyt megszerezni kívánják, hogy kérvényeiket községi bizonyítvánnyal és születési bizonyítvánnyal, a főszolgabíró véleményezésével s lehetőleg már a pénzügyi biztosság véleményezésével ellátva terjeszték be a pénzügyigazgatóságához, ahonnan a feltételes kismértékbeni elárúsítási engedélyt 3-4 napon belül meg fogják kapni, az állampolgárság igazolására 6 hónapi határidőt kapnak.

Azon szőlőbirtokosok, akik a Gazdasági Egyesületnek tagjai, ekként felszerelt kérvényeiket közvetlenül a Gazdasági Egyesület titkárságánál nyújthatják be s a Gazdasági Egyesület titkára el fog járni abban, hogy a kérvény rövideken és hamarosan elintéztessék.

A községi előljárók felkéretnek,

hogy ezen határozatot dobszó útján a községben közzétenni szíveskedjenek.

2. Olvastatott Kalmár János szőlőbirtokos indítványa a borfogyasztási adó kezelése tárgyában.

Ez előadói indítvány elfogadásával határozottat:

367/1923. Sz. O. A Zemplénavarmegyei Gazdasági Egyesület Szőlészeti és Borászati Osztálya megkeresi a Tokaj-Hegyaljához tartozó községek képviselőtestületeit, hogy azon bortermelőkkel, kik borainak kismértékben való elárúsításával nem foglalkoznak, a szemleives kezelés mellőzésével általában egyezzenek ki, illetve az e tárgyban készítenő községi szabályrendeletet ennek megfelelőleg alkossák meg. Sőt tegyék lehetővé azt is, hogy a községek vagyoni érdekeinek megfelelő megóvása mellett, lehetőleg még azon bortermelőkkel is általános egyezséget létesítsenek, akik borainak kismértékbeni elárúsításával foglalkoznak. Tegyék ezt annál is inkább, mert a pénzügyminiszternek 121,100/1923. számú rendelete szellemével ez megyezik és mert az általános eljárás ugy a községnek, mint az adóköteleseknek érdekében áll. A község az általános kezelés mellett kevesebb fáradsággal, kisebb kiadással, minden kockázat nélkül ez uton nagyobb jövedelemre tesz szert, az adózók pedig ez uton elkerülik a zaklatásokat.

Felkéri a Gazdasági Egyesület a községek képviselőtestületeit, hogy ezen megkeresését tárgyalás alá venni és hozott határozataikról a Gazdasági Egyesületet kiértesíteni szíveskedjenek.

3. Olvastatott Füst Ignác boroszlói borkereskedő, mádi szőlőbirtokos kérvénye, mely szerint a m. kir. földművelésügyi minisztérium 111,151/X-1923. sz. rendeletével szemben, mely rendelettel a minisztérium mádi és mezőzombori ingatlanaira az elővételi jogot gyakorolta — védelmet kér.

Az előadói javaslat ismertetése többek hozzászólása és Miller Ede pótitindítványának elfogadása után az osztály a következő határozatot hozta:

362/1923. Sz. O. A Zemplénavarmegyei Gazdasági Egyesület Szőlészeti és Borászati Osztálya felirattal fordul a nagymélt. földművelésügyi miniszter urhoz s felkérve őt, hogy 111,151/X-1923. szám alatt kiadott rendeletét, mint a Tokaj-Hegyalja érdekeit mélyen sértő rendeletet vonja vissza.

A Tokaj-Hegyaljának ugyanis elsőrendű érdeke az, hogy a Tokaj-Hegyalján külföldi nagy borkereskedőknek telepei és szőlői legyenek. Ezen uton ugyanis a külföldi borkereskedők és a Tokaj-Hegyalja között érdekközösség létesül s ez az útja annak, hogy a ma pangó borkereskedelem új életre hívassék s a borexport megindíttassék.

A filoxera pusztítását megelőző időkben, de annak előtte is a külföldi, a Tokaj-Hegyalján telepes borkereskedők s egyben szőlőbirtokosok voltak azok, kik bo-

rainknak a német és lengyel területeken piacot kerestek s tették világhírűvé a tokaji bort.

Sokszoros érdeke ma a Tokaj-Hegyaljának, hogy a külföldi kereskedők a Tokaj-Hegyalján letelepedjenek, mert boraink Németországból az ott uralkodó áldatlan viszonyok miatt teljesen kiszorultak, a lengyel piacokat pedig a győző Franciaország foglalta el tőlünk.

Felkéri az Osztály a Gazdasági Egyesület elnökségét, hogy a feliratot személyesen nyújtsa át földművelésügyi miniszter ur nagyméltóságának s a jegyzőkönyv kivonatát átirat mellett azon kérelemmel küldje meg az Országos Földbirtokrendező Biróságnak, hogy a Gazd. Egyesület e tárgyban való állásfoglalását magáévá tenni szíveskedjék.

4. Olvastatott Tokaj nagyközség előljáróságának átirata, melyben a m. kir. Pénzügyigazgatóságnak 45.957/1923. számú leiratában kifejtett illetve jelzett s a községi szeszfőzdekre sérelmes állásfoglalása ellen a Gazdasági Egyesület védelmét és támogatását kéri.

Többek hozzászólása után az Osztály a következő határozatot hozta:

371/1923. Sz. O. A Zemplénavarmegyei Gazdasági Egyesület megkeresi a sátoraljaujhelyi m. kir. Pénzügyigazgatóságot, hogy azon követelésétől, mellyel arra akarja kényszeríteni a községi szeszfőzdeket, hogy szeszmeőrakat állítsanak be, mert enélkül a szeszfőzést nem engedélyezi, álljon el, annál is inkább, mert a m. kir. Pénzügyigazgatóságnak ezen követelése minden törvényes alapot nélkülöz s ugy a községi szeszfőzdekre, mint a szőlőbirtokosokra felette káros.

5. Olvastatott a tolcsvai szőlőbirtokosoknak kérvénye a folyó évi gyengébb minőségű boroknak adómentes szeszszel való följavitása tárgyában.

Az indítvány elfogadtatván, a következő egyhangú határozat hozottat:

373/1923. Sz. O. A Zemplénavarmegyei Gazdasági Egyesület Szőlészeti és Borászati szakosztálya felirattal intéz a m. kir. Pénzügyminiszteriumhoz oly célból, hogy a folyó évi minőségű boroknak adómentes szeszszel való följavitását

Helyesen válaszol

a takarékos és okos háziasszony, ha más kávépótlék vételére akarják rábeszélni:

„Ne fáradjon!... Én kávémat mindig csak a kávédarálóval ellátott

„Valódi Franck“-kal főzöm. Csak azt adja nekem!”

engedélyezze, amennyiben pedig ennek legyőzhetetlen akadályai lennének, adjon engedélyt arra, hogy borainkból adómentesen borpárlatot párolhassunk oly célból, hogy azzal folyó évi termésünk eltarthatásra is alkalmatlan, gyengébb minőségű borainkat feljavíthassuk.

6. Dr. Grosz Dezső, illetve Miller Ede indítványa a külke reskedelmet gátló körülmények elhárítása s a helyi kereskedőknek védelme tárgyában.

Az osztály többek hozzájárulása után egyhangulag a következő határozatot hozta:

A Zemplén-vármegyei Gazdasági Egyesület Szőlészeti és Borászati osztálya, tekintettel azon köztudomású tényekre, hogy lengyel borkereskedők csak nehezen juthatnak beutazási engedélyhez, s ha idejönnek a legnagyobbfokú zaklattásoknak vannak kitéve, azon kérelemmel járul a m. kir. összkormányhoz, tegye lehetővé azt, hogy a lengyel borkereskedők minden nagyobb nehézség nélkül kapjanak beutazási engedélyt, s itt az országban kiméltlen zaklattásoknak kitéve ne legyenek.

Miller Ede indítványának elfogadása mellett kimondja az osztály azt is, lévén ez elsősorban a Tokaj-Hegyalja szőlőbirtokosainak érdeke, hogy minden tőle telhetőt elkövet arra, hogy a borkereskedelem szabadsága biztosítható s hogy a Tokaj-Hegyaljai borkereskedők túlzott s elviselhetetlen megadóztatások által tönkre ne tétessenek.

A tárgysorozat ezzel kimerítettén, elnök az ülést berekeszti.

Jegyzette:

Illésházy Endre s. k.

ügyvezető-titkár

Thuránszky László s. k.
elnök.

A „Gazda” Bank r.-t. alaptőkeemelése

Mint értesülünk, a „Gazda” Bank r.-t. igazgatósága a napokban tartott ülésén elhatározta a bank 1 milliárd korona alaptőkéjének 3 1/2 milliárd koronára való felemelését. Az új részvények hirszerint 100%-os felpénzzel bocsátatnak csakis a régi részvényesek rendelkezésére. Az igazgatósági ülésen szóba került, hogy az alakulás után igen sokan jelentkeztek a banknál, akik az akkor már lezárt részvényjegyzésben részt óhajtottak venni. Tekintettel arra, hogy a bank sulyt helyez arra, hogy a gazdaközönségnek minél szélesebb rétegét képviselje, ami különben igazgatóságának összeállításában is kifejezésre jut, az igazgatóságnak módot kell találni arra, hogy azok, akik az első részvényjegyzésből kimaradtak, az alaptőkeemelésnél részvényhez juthassanak. Egyelőre még nem állapított meg, hogy ez mily módon fog történni, miután az igazgatóság helyzetét megnehezíti az a körülmény, hogy a régi részvényjegyzők az új darabok átvételéhez ragaszkodnak. Hogy a bank egyébként mennyire hivatott képviselni a magyar gazdaságot, kitűnik abból, hogy részvényjegyzői között oly nagybirtokosok, mint Frigyes királyi herceg öfensége, József királyi herceg öfensége családjával szerepelnek. Ezen neven kívül körülbelül 4500 kisgazda vett részt a „Gazda” Bank alakulásánál. Egy pillantás a bank igazgatóságának névsorára, különben kellőképpen bizonyítja fenti állításunkat: dr. Almágy Imre gróf földbirtokos, az Országos Mezőgazdasági Kamara elnöke, Bottlik József földbirtokos, nemzetgyűlési

képviselő, Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara elnöke, Földbirtokos Országos Szövetségének elnöke, dr. Csobaj Gyula földbirtokos, gróf Jankovich-Bésán József földbirtokos, Jókay-Szilágyi Miklós földbirtokos, Koós Mihály államtitkár, földbirtokos, dr. Kovács Nagy Sándor v. főispán, nemzetgyűlési képviselő, Lányi Mór földbirtokos, v. országgyűlési képviselő, báró Maillott Nándor földbirtokos, v. főispán, nemzetgyűlési képviselő, Zemplén-vármegyei Gazdasági Egyesület elnöke, Mattekovich Sándor v. b. t. t., a Magyar Közgazdasági Társaság elnöke, Melczér László földbirtokos, nemzetgyűlési képviselő, Mikecz István Szabolcs vármegye alispánja, Putnoky Mór földbirtokos, v. főispán, nemzetgyűlési képviselő, Szily Tamás földbirtokos, nemzetgyűlési képviselő, az Országos Mezőgazdasági Kamara alelnöke, Tankovich János földbirtokos, nemzetgyűlési képviselő, báró Trauttenberg Imre földbirtokos, Urbanovich Zoltán földbirtokos, báró Waldott Frigyes földbirtokos, Zemplén-vármegyei Gazdasági Egyesület mezőgazdasági szakosztályának elnöke, báró Waldott Kelemen földbirtokos, a Tiszajobbparti Vármegyei Erdészeti Egyesületének elnöke, Zsitvay Tibor nemzetgyűlési képviselő, v. főispán — Fent elmondottak folytán érhető a nagy érdeklődés, amellyel a gazdasági élet a bank tevékenységét figyeli.

Lovat,

egy darabot, közep magasságú, teelésre elfogadok. Cim a kiadóhivatalban.

211/1923. vh. sz.

Árverési hirdetés.

Öt kilogramm szir egyenértéke és eddig összesen 17985 kor. perköltség erejéig, amennyiben a követelésre időközben részfizetés történt, annak betudásával, a sátoraljaujhelyi kir. járásbíró Pk. 2927/1923. sz. kiküldő végzése folytán a végrehajtást szenvedőnél 1923. évi aug. hó 11-én bíróság tefoglalt és 61000 kor.-ra becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, — a felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek, Sátoraljaujhelyben, Lónyay utca 3. szám alatt leendő megtartására 1923. évi november hó 24-ik napjának d. u. 1/23 óráját tűzöm ki, amikor a foglalás alatt levő butorok a legtöbbet ígérőnek, készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Sátoraljaujhely, 1923. nov. 12

Gall,

jbíróági végrehajtó.

Páncz Sajos

kötszerész-műszerész

Sátoraljaujhely, Drugeth-utca 16.
Sérvkötő, haskötő és fűző-specialista. Készít: Műtábor, műkés és mindennemű orthopaediai készületeket.

Selyem lámpaernyők behuzását, ridikülők készítését, keztük és fűzők tisztítását és javítását elvállalom.

Aprított tűzifa és elsőrendű bükkhasábfá

legolcsóbb napi áron minden mennyiségben

házhoz szállítva kapható.

JUHN RÓBERT ÉS TÁRSA

fakereskedők.

Telep: Andrassy-utca 2. — Telefon: 75.

Az Első Sátoraljaujhelyi Hordógyár Butorgyárában
ujonnan készült komplett hálószobák gyári áron kaphatók.

235/1923. vh. sz.

Árverési hirdetés.

Eddig összesen 48938 korona perköltség erejéig, amennyiben a követelésre időközben részfizetés történt, annak betudásával, a sátoraljaujhelyi kir. járásbíró Pk. 3572/1923. sz. kiküldő végzése folytán a végrehajtást szenvedőknél 1923. október hó 15-én bíróság tefoglalt és 1.150.000 K.-ra becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, a felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek, Sanjaujhelyben, a Jókai-utca 83. sz. alatt leendő megtartására 1923. évi nov. hó 22. napjának d. u. 2 óráját tűzöm ki, amikor a foglalás alatt levő butorok, varrógép, ló a legtöbbet ígérőnek, készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Sátoraljaujhely, 1923. nov. hó 9-én.

Gall,

jbíróági végrehajtó.

241/1923. vh. sz.

Árverési hirdetés.

400.000 korona tőke, ennek 1923. év július hó 1. napjától járó 5 százalékos kamata és eddig összesen 78103 K. 20 f. perköltség erejéig, amennyiben a követelésre időközben részfizetés történt, annak betudásával, a sátoraljaujhelyi kir. járásbíró Pk. 3616/1923. sz. kiküldő végzése folytán a végrehajtást szenvedőnél 1923. évi okt. hó 16-án bíróság tefoglalt és 1.600.000 kor.-ra becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, — a felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek, Sátoraljaujhelyben, Kosuth Lajos-utca 16. sz. alatt leendő megtartására 1923. évi november hó 26-ik napjának d. u. 2 óráját tűzöm ki, amikor a foglalás alatt levő varrógép stb. a legtöbbet ígérőnek, készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Sátoraljaujhely, 1923. nov. hó 12-én.

Gall,

jbíróági végrehajtó.

Amputáltak!

Keleti-féle legmodernebb szerkezetű

műlábak

a legfőkétebbek!

Elegáns, könnyű, zajtalan járás! Továbbá elsőrendű kivitelben eredeti gyári árk mellett szállít:

műkezeket, testgyógyászati gépeket, sérvkötőket, haskötőket, gummi görccsérhársínyákat, betegápolási cikkeket és mindenféle gummiárukat

KELETI J.

Budapest IV. Petőfi Sándor u. (Koronaherceg-utca) 17.

Alapítva 1878

Telefon: 13-76.